

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925
Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN
Glavni urednik: Slobodan GERA
Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ
Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN
Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhruer@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925
Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN
Redactor principal: Slobodan GHERA
Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI
Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL
Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN
Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România
Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146
E-mail: zhruer@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

*Blagoslovijen Božić i sretnu Novu 2011. godinu
želi Vam Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj*

Godina: XIV
Broj: 69.
prosinac 2010.
Anul: XIV
Nr.: 69
decem. 2010

U SUSRET BOŽIĆU – BLAGDANU MIRA I NADE

Iako se kalendarski približavamo kraju godine, crkveno, početkom Adventa ili Došašća započela je nova crkvena godina.

Stoga oni mudrijeg mišljenja znaju da nova godina započinje zapravo sada, u Adventu. Advenat, vrijeme očekivanja, vrijeme promišljanja, vrijeme obnove, pomirenja s Bogom i ostalima, ali i vrijeme odluka.

U našim karaševskim selima znamo da je Advenat po ranim jutarnjim misama, po zornicama. Iako je još mrak, i stariji i mlađi, školska djeca ustaju i kreću na zornice. Nije lako ustati rano u zoru, ali zvuk zvona nas poziva da se probudimo. I kasnije zadovoljstvo je veliko. U crkvi je nekako veselje, svećanje. I svi zaboravljaju na san i umor.

Na našim se kućama, kroz dimnjake vide bijeli duguljasti travovi, upalile su se peći, zima je tu. Pod pokrivalom snijega, sela mirno i tiho spavaju, nalik slikama iz školskih knjiga. Vrijedni su naši stariji, baki i djedovi, očevi i majke, već dovukli drva iz šume. Ponekad i ponegdje, još je i neka svinjokolja, na veselje i radost ukučana, ali i kao čuvanje tradicije i nadasve zdravlja, jer domaće je domaće.

Po našim pitomim brjegovima, opet su se vratile ovčice, da bi proveli zimu po našim salašima. Polako se vraćaju i članovi obitelji koji kroz godinu rade daleko, da bi proveli ovaj blagdan doma, sa svojima.

U sadašnjem globaliziranom svijetu, globaliziranoj ekonomiji, u

Foto: L. Radan

posvudašnjem globaliziranju blagdan Božića znači za neke prilika zarade, prodaje. Poznato je da su najbolje prodaje prije velikih blagdana. Pogotovo prije Božića, jer je cijeli prosinac mjesec darivanja. Darujemo za svetog Nikolu, za svetu Luciju, za Božić. Onda i ponuda mora biti velika, što znači i ono što je korisno i ono manje korisno, bitno je da svijetli, da je crveno, šareno, pa da se ljudi unatoč krizi ipak odluče i nešto kupu. Jer takav je red, običaj, što li već.

U Istočnoj crkvi, znači kod pravoslavaca sada je strogi post, bez mesa, jaja, mljeka. Kod nas katolika je nešto blaži, ali u smislu da bi se trebali odreći onoga što najviše volimo.

Mda... ali to je malo teže. Zapravo je sve teško, osim manjakalnog trošenja. Ipak, u cijeloj toj jurnavi po šoping centrima, po veletrgovinama hrane, nešto nas podsjeća na Božić, posvuda, to su božićne pjesme. Božićne su pjesme melem za dušu, njihova je melodija lagana, tiha, riječi su jednostavne.

Što bi se jednostavno reklo, globalizam nam ipak nije uspio globalizirati dušu. I nadamo se da nikada i neće. Jer koliko god bili umorni, nezadovoljni ili zadovoljni, sretni ili manje sretni, Božić je blagdan nade, radoći i mira. Svatko se na svoj način raduje u duši. Moli, traži, zahvaljuje. Jer kažu, u božićnoj se noći nebesa otvaraju.

A kome se obratiti u ovim kriznim i neveselim, nesigurnim i nerovnim vremenima, negoli nebesima i Bogu?

Pa stoga za kraj, umjesto čestitaka, dok kitimo bor (jelke) i svoje kuće, zapjevajmo u sebi nekoliko stihova poznatoga suvremenoga dalmatinskoga trubadura:

**Božić bijel i raspjevan
Radostan i svet,
Možda takav jedan dan,
Smiri cijeli svijet!**

Dodali bi mi: i pomir!
Svima vama dragi Karaševci doma i u dalekom svijetu, SRETAN I BLAGOSLOVLJEN BOŽIĆ I MIR I DOBRO!

Maria Lačchici

Sursa: www.flickr.com

PALJENJE PRVE ADVENTSKE SVIJEĆE, JEDAN OD SIMBOLA DOŠAŠĆA

Ove godine, 27. 11. 2010., u Slatini se Timiš okupilo oko 300-tinjak mladih vjernika iz temišvarske biskupije, kako bi zajednički proslavili paljenje prve adventske svijeće i duševno se pripremili za početak Došašća i za doček Božića, jednog od najradosnijih kršćanskih blagdana.

Vjernici iz lupačke općine su otputovali u Slatinu Timiš u pratinji vlč. Marjana Tjinkula i vlč. Petra Dobre, dok mlađi vjernici iz Karaševa bili su zajedno s vjeroučiteljem Petrom Todorom.

Na Svetoj misi, koja je započela u 16h, i koju je predvodio generalni vikar temišvarske biskupije, vlč. Johann Dirshl, sudjelovali su i svi prisutni svećenici, časne sestre, vjeroučitelji i mlađi koji su odlučili

doći na ovaj lijep duhovni sastanak, gdje je uz iskrene želje i specifičnu glazbu, bila zapaljena prva adventska svijeća.

Došašće ili advent je razdoblje u crkvenoj liturgijskoj godini koje počinje četiri nedjelje prije Božića i završava na Badnjak ili Badnje veče (najranije može početi 27. studenog, a najkasnije 3. prosinca). Jedan od simbola došašća je adventski vjenac, okruglog oblika s četiri svijeće koje se pale redom svake nedjelje po jedna, sve do Božića. Pali se po jedna svijeća, kao simbol sve većeg svjetla koji se približava. Drugi simbol Adventa su Sveti mīse zornice, koje su u našim krajevima počimale u 6,00, a od 5,00 je bila sv. ispojed. Zornice su bile posvećene narodu koji je želio sudjelovati na Svetoj misi i pjevati božićne pjesme. Sada, Sveti mīse zornice su većinom s nakanama i počinju jedan sat kasnije u nekim župama.

Došašće, pored njegovih simbola, obilježava i period priprave, vremena kada svatko od nas trebao bi se preispitati i analizirati svoj način života, kako osobnog, tako i odnos prema svojim bljižnjima. To je vrijeme pripreme i mijenjanja na bolje, kako bi za blagdan Božića čistim srcem i dušom bili spremni otvoriti vrata i ponuditi Malom Isus jedno mjesto u našem svagdanjem životu, ali i u našoj obitelji. To mjesto treba biti čisto i puno ljubavi i topline, onako kakvo treba biti kada se u jednoj obitelji nestrljivo čeka rođenje željenog i voljenog novorođenčeta.

Svima koji su kroz ovaj period naumili otkriti čovjeka u sebi i pokušali promijeniti način života na bolje, tražeći i duševne vrednote, neka im Mali Isus, kao nagradu za trud i dobrotu, donese u srce obilje ljubavi i topline, puno zdravlja, te im dušu ogrije blaženim mirom i strplivošću... toliko potrebno svima nama.

Sretan i blagoslovjen Božić svim čitateljima Hrvatske grančice!

PĀRINTII

Un univers îmbătrânit la umbra clipei
curgătoare,
Pārintii noștri-s devotați mersului unic
către soare;
În pașii lor împovărați se simte zbuciumul ființei,
Când toate au un rost al lor: rostul
complet al neputinței.
E-un dor ciudat în prelungirea
aceluiași cărunt izvor
Şi ne găndim la viața noastră, și mai
uităm de viața lor;
Într-un ungher plin de păianjeni strivind din marginea feeriei
Se-ntâmplă lucruri neștiute: tristețea
grea a bucuriei ...
Cu chipuri dintr-o altă lume, sleiți de
atâtă bunătate,
Împărtășesc din soarta lumii, ne este
frică de dreptate ...
Crescuți ca într-o promenadă
prelungă și îndestulată,
Uităm de chinul lor suprem, uităm de
lumea lor "ciudată";
Uităm sau nici măcar nu știm de
diminetile uscate,
De ploile ce i-au iubit, ne este frică de
dreptate ...

Aledin Amet

Slavić Muselin

nastavak sa 5 str.

Dragă Moş Crăciun,

Iată că a venit și iarna cea geroasă și odată cu ea a venit și tu aducând spiritul Crăciunului. Zâna Zăpezilor a pus crengiș mănuși de puf, iar albițele albe zboară pe aripiile nevăzute ale vântului. Brăduțul aşteaptă să fie împodobit cu globuri și cunună de steluțe argintii.

Se știe din moși-strămoși că tu ești bătrânul cu barbă de puf și față senină, bătrânul vesel care aduce bucurie în ochii copiilor.

În miros de cozonac și cetină de brad, copiii din lumea întreagă aşteaptă să păsești pe-al lor prag. Noi, toți copiii, îți mulțumim și-am vrea să-ți zicem: „Te iubim!”

Cu drag, Todor Marielena

Božić

Božić je jedan od najljepših blagdana, jer se tada narodio u Betlehemu Isus Krist. Za Božić raskutamo u kući i ju nakitimo lijepo, također nakitimo i čep. Otac i majka peku kruh, ribu i pasunj. Poslije jela idemo Betlehemom kod svake kuće da naznačimo ukućanima rođenje Isusovo. Nakon toga idemo u crkvu da se molimo Isusu Kristu. Ujutro nađemo darove što nam je donio Djeda Božićnjak i svi se veselimo. Ja najviše volim zimu jer tada ima puno praznika i snjega.

Todor Gheorghe
IV razred

OBAVIJEŠT

Vlč. Petar Dobra obradovao je uoči Božića djecu iz Klokočića i Vodnika. Klokočički župnik je darovao povodom božićnih blagdan paketiće sa slatkișima, igračkama i školskim priborom svim učenicima OŠ Klokočić i Vodnik, te polaznicima vrtića iz Klokočića i Vodnika.

Slavića Muselin

Moş Crăciun se grăbește

Moş Crăciun se grăbește
Daruri multe pregătește
Saci mulți cu jucării
Pentru voi, iubiți copii.
Fulgii albi încep să cadă
Moş Crăciun ca să-i vadă
Să știe să se pregătească
Bradul să-l împodobească.

Todor Marielena
Cls. a II-a

Iarna

Iarna dragă și frumoasă,
Te iubesc nespus
Tu ne aduci multă zăpadă
Așa cum ne-ai spus.

Dai veșmânt alb pământului,
Florilor, câmpilor și munților.
Noi te adorăm pentru darurile
Ce ni le aduci.

Bogdan Iasmina Miriana
Cls. a IV-a

Priredila O.Ş. br. 2. Karašev

ZHR PODJELILO POKLONE DJECI UOČI BOŽIĆA

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj nije ni ove godine zaboravio djecu predškolske i školske dobi iz karaševskih selu i djecu hrvatske nacionalnosti iz Tirola.

U sklopu božićnih i novogodišnjih blagdan, Zajedništvo je djecama pokloni paketiće sa slatkișima u ukupnoj vrijednosti od 1050 leja (375. paketića u općini Karaševu, 250. paketića u lupačkoj općini i 35. u Tirolu).

Ukoliko u ostalim selima paketiće su dijelili predstavnici ZHR-a, poklone je u Karaševu uručivao Djed Božićnjak koji je djecu, učitelje i roditelje dočekao u Središnjem Sjedištu Zajedništva Hrvata. Smještena oko nakićene jelke, djeca su „začarala“

Osnovna Škola br. 1. Karašev Foto: L. Radan

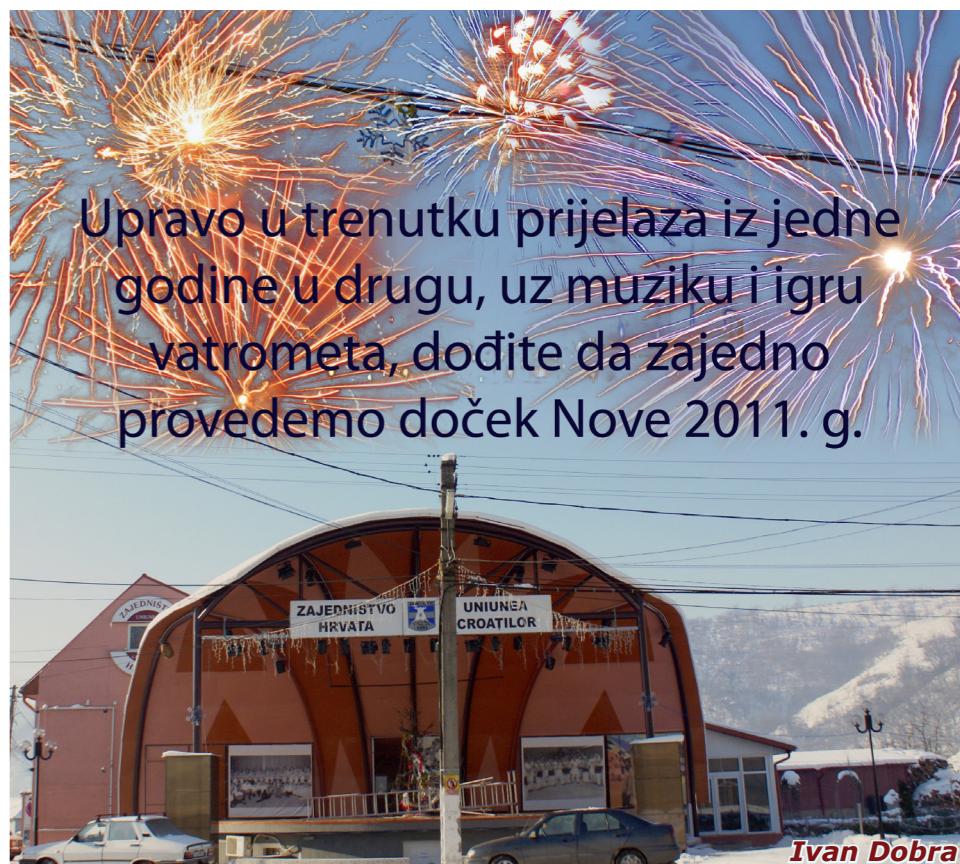

Podjela poklona u Klokočiću

Foto: S. Muselin

NOVOGODIŠNJE SLAVLJE

Na prijelazu iz stare u novu 2011. godinu, Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj će prirediti u središtu Karaševa i Lupaka novogodišnje slavlje za sve one koji se odluče dočekati novu godinu na otvorenom prostoru i uživati u spektakularnom vatrometu u prvim minutama Nove 2011. godine. Osim što će imati priliku zajedno odbrojavati zadnje sekunde 2010. god. i pratiti lansiranje vatrometa s otvorene scene, stanovnici najvećeg karaševskog mesta i njihovi će gosti moći pratiti i glazbeni program kojega će prirediti formacija Milje Todora iz Nermiđa s početkom od 22,00. Novogodišnji vatromet je već postala tradicija u ovim karaševskim mjestima, a ove godine će trajati nešto duže nego lani. Budući da je korišćenje novogodišnjih pirotehničkih sredstava relativno ograničeno, za vatromet je zadužena profesionalna ekipa koja garantira da će igra svjetla i boje biti spektakularna nego lani.

Ivan Dobra

Djeda Božićnjaka otpjevavši mnoštvo prigodnih pjesama na hrvatskom i rumunjskom jeziku (**Dobro večer želimo, Svim na zemlji, Moş Crăciun cu plete dalbe, Colindăm, colindăm iarna, Renul lui Moş Crăciun**). Najhrabriji mališani su se slikali s Djedom Božićnjakom, obećavši da će biti poslušni i marljivi i u Novoj godini.

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj uručuje od 2004. godine poklon – paketiće karaševskoj djeci, toliko uoči božićnih blagdan, koliko i prigodom Dana djeteta.

Lina Tincul

TREBA LI NAMA SPASITELJ?

Što je to ljudska povijest? 2.000 godina ili 4.000 godina od danas?

Pogled iz kuća

Je li to hrpa ljudskih kostiju, mramorni spomenici s natpisima: Ovdje leži, Laka mu zemlja, Ja sam bio ti, ti ćeš biti ja, Ovdje mu je prah, na nebu mu je dah. Je li povijest groblje čovječanstva? Ili je hram kulture, katedrala duha? Za neke povijest je uspomena na ljudske grijeha, zabludine i budalaštine, a za kršćanina, sljedbenika Kristova, povijest je put kojim Bog vodi čovječanstvo iz prošlosti u budućnost, prema konačnu cilju. Put koji ima početak i svoj svršetak.

Bog izabra oce naše, i podiže narod svoj od Abrahama iz Mezopotamije, preko Izaka, Jakova i Josipa, pa onda preko Egipta i sužanjstava ovoga svijeta, s pomoći Mojsija, konačno pomoći Davida: "Iz njegovog plemena izvede Bog po svom obećanju Izraelu Spasitelja, Isusa" -Spasitelja, Otkupitelja, Oprostitelja, Ozdravitelja čovjeka i društva. Razveselitelja svijeta.

Treba li nama Spasitelj? Pogledajmo tri ondašnja društva: grčko, rimske i židovske; i naše današnje.

Grčko. Bilo je u tom carskom dijelu kulture, filozofije, umjetnosti, književnosti, politike, čak i demokracije. Ali i najveći njihovi filozofi, smatrali su da su neki ljudi određeni da budu vladari, a drugi robovi. Kako to? Eto tako! Prema sakatima, bolesnima, nemoćima - bila to i vlastita djeca i ukućani - provodila se najnemilosrdnija eutanazija. Iznesu te jednike na brdo Tajget i puste ih da umiru od gladi i da ih raznosi grabežljiva živina. Eto grčkoga srca. Malo nam je taj "civilizirani" svijet prikazao i sam sv. Pavao u Poslanici Korinćanima: „Ne varajte se! Ni bludnici, ni idolopoklonici, ni preljubnici, ni mekoputnici, ni pijanice, ni muškoložnici, ni razbojnici neće baštiniti kraljevstva Božjega".

Rimsko. U kakvu je kalu živio Rim, glava rimskoga carstva? To su nam u svojim djelima prikazali rimski pisci, filozofi i povjesničari: Seneka, Lukrecije, Virgilije i drugi. Kažu kako je jedan visoki časnik poručio svojoj

ženi: kad rodiš, ako bude muško, odgoji ga; a bude li žensko, baci je u Tiber. Izlaganje ženske djece na trgu kao otpad na haldini: tko hoće uzeti curicu, neka je uzme, ili da je ubije ili da od nje učini prostitutku. Seneka (4. pr. Kr. - 65. po Kr.), Isusov dakle suvremenik, napisao je 124. Pisma. Za svoje društvo primjećuje: „Žene se udaju da se razvode, a razvode se da se udaju“. Drugo i ne rade nego to. A i on se sam razveo s nečakinjom cara Klaudija. Veli da zna jednu ženu koja se 8. puta udavala u 5. godina. I onda dodaje: Bude li joj i ovaj muž zadovoljan s jednom ženom, ubrzo će biti zadovoljan i s jednim okom. Nema dobi u povijesti čovječanstva koja bi po nemoralnosti bila jednaka toj tadašnjoj:

- Stvorene časte mjesto Stvoritelja; istinu zamjenjuju lažima.
- Žive predani nečistoći; obeščaćuju svoja tijela

Židovska. Nije židovski svijet bio u takvu nemoralu, jer se držao koliko-toliko Deset Božjih zapovjedi, ali je bio 400. godina u ropstvu egipatskom, 70. godina u ropstvu babilonskom. Pa kad je izgubio svoje kraljevstvo, bio je podložan raznim kraljevstvima zemaljskim običajima njihovim. Bog je podigao Davida slugu svoga, kralja, iz kojega izvede Izraelu Spasitelja. A kad je Spasitelj došao i pokucao na vrata pogledom Djevice noseće, neće nikto da otvori. Odbijaju Novorođenoga kojega kao jedinoga Spasitelja Bog Otac šalje na zemlju. Ljudi se ne slažu s Božjim planom, s njegovih Deset zapovijedi, koje je Isus došao ne dokinuti, nego ispuniti. Ne slažu se s Isusovih Osam blaženstva, koje je on savršeno provedeo. Ne slažu se s njegove Dvije zapovijedi, ljubav prema Bogu i bližnjemu, koje je on potpuno ostvario, do zadnje kapljke krvi, do smrti, smrti na križu.

Naše. Ne možemo kao Hrvati i katolici ne čitati malo i svoju povijest koja već gotovo 14. generacija struji ovim prostorima. Bili smo, u raznim dijelovima, pod Ottomanskim carstvom, pod monarhijama, pod komunistima. I evo posljednjih 20 godina pod raznim svjetskim predstavnicima. Sada nam se nudi obećana zemlja Evropska Unija, kao i ona rimska

štiti svoje sebičnu ekonomiju, svoje bogataše, izbacuje pojedine zapovijedi Dekaloga i širi moral svoga kataloga, kojemu je korijen u bezvjernstvu i bezboštvo. Govorili su nam da ako ne uđemo u to carstvo, (u čijem se statutu ne smije ni spomenuti ime Isusovo), nema budućnosti!?

Kroz sve vrijeme povijesti ljudi očekuju spasenje. I izabrani narod i svi narodi svijeta.

Čekaju, bdiju, nadaju se. Utješno je da čovječanstvo ne može toliko da sklči klupak povijesti koliko Bog može da otklči. Nama svima treba utjeha i spasenje, ono iz betlehemske štalice, a ne iz državne palače.

Ovo su riječi za spasenje: Otpuštenje grijeha naših! Rođenje Sina Božjega, Krista Gospodina! Velika radost! Hvala i slava Bogu! Mir na zemlji ljudima koje Bog čini miljenicima svojim. A to su oni koji se napajaju Božjom ljubavlju!

Mi na Božić slavimo povijesni događaj kad je Spasitelj došao na svijet, kada su ga jedni prihvatali, a drugi ga odbili. Mi ga primamo s Davidovim psalmom: da nas opere od krivica naših i oprosti sve propuste naše;

- da nam opet sagradi zidine razvaljene i obraduje kosti satrvene;
- da u nama čisto srce stvori i objavi nam radost i veselje;
- Bogu zahvaljujemo na ovome neizmjernom daru njegove utjehe, na zdravlju i miru.

Sretno vam sveto i slavno rođenje Isusovo!

Dr. theol. Davor Lucacela

RELIGIJA

DJEČJE TVOREVINE

Božić

Božić je najljepši blagdan iz godine. Tada je Sveta Marija narodila Isusa Krista. Za Božić se lijepo spremamo i idemo na Polnočku. U kruh se stavi novac, tko ga nađe taj ima sreće cijelu godinu. Nakon večere idemo u sobu u kojoj je jelka i počimamo je kititi s malenim raznobojnim lopticama i ukrasnom niti. Na vrh jelke uviđek stavljamo crvenu zvijezdu.

Nakon što smo ukrasili jelku, majka (baka) ide po orahe, zatim klekne i moli Boga da rodi voće: "Čuj Bože dobar glas, Daj Bože dobar čas!" i onda baci orahe po zemlji, a mi ih živo poberemo. Majka baci i neku jabuku, mi ih na brzinu saberemo i metnemo u torbu.

Uoči Božića djeca idu od kuće do kuće popjevajući „Dobro večer želimo“ i navješćujući rođenje Isusa Krista, našega Spasitelja. Također, djeca nestoljivo čekaju Djeda Božićnjaka da metne darove pod jelku, a to znači puno slatkisâ i igračke koje nam služe za igru s prijateljima. Meni je Božić veoma drag Blagdan jer nam donosi radost i snijeg.

Arsul Milovan
Cis. a IV-a

ce să-mi aducă în seara de Ajun.

Eu o ajut pe mama să împodobim bradul, iar ferestrele le decorăm cu tot felul de lumini. Când terminăm cu împodobitul bradului trezem în bucătărie, mama face pâine în care pune o monedă. La noi, în ziua de Ajun, se face mâncare de post, dar pregătim mâncare și pentru a doua zi, respectiv carne și sarmale.

Spre seară aşteptăm să vină colindătorii și Moșul, iar la miezul nopții ne ducem la biserică. Mie mi-ar plăcea să fie un Crăciun alb, cu multă zăpadă, pentru că suntem în vacanță și ne putem da cu sania. Din păcate, vacanța de iarnă este foarte scurtă și trebuie să ne întoarcem repede la școală.

Frana Martina
Cis. a IV-a

Priredila O.Š. br. 2. Karaševu

Božić

Za Božić svi kite jelku i stavljuju svjetličke. Na večeri se jede i traži se novac u kruhu, a tko ga nađe, taj će imati sreće i zdravlja za vrijeme iduće godine. Navečer dolaze djeca s Betlehemom i pjevaju. U 24,00 sati idemo u crkvu, molimo Boga, tada se narodio Isus. Poslije Svetu misu krenemo doma i tražimo pod jelkom što nam je donio Djed Božićnjak. Sutradan je prvi dan Božića i svi zajedno idemo na Svetu misu. Popodne je nauk, poslije nauka idemo na groblje i molimo Boga za mrtve duše. Na drugi dan Božića slavimo Svetog Stjepana. I ja slavim doma i imamo mnogo gošće, rodinu i susjede.

Fera Marian
IV razred
nastavak na 6 str.

Sărbătorile de iarnă

Sărbătorile de iarnă sunt cele mai frumoase, mai ales când vine zăpada și totul este îmbrăcat într-o haină albă. Crăciunul se sărbătorește de majoritatea popoarelor creștine la sfârșitul lunii decembrie, doar sărbii, ucrainienii și rușii au această frumoasă sărbătoare cu două săptămâni mai târziu. Cu câteva zile înainte de Crăciun, eu îi scriu o scrisoare lui Moș Crăciun, o dorință,